

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Strasser Tibor pártfogó ügyvéd (1136 Budapest, Balzac u. 32.) és hozzátartozó, (.....) által képviselt (.....) felperesnek a dr. Dobrossy István ügyvéd (4025 Debrecen, Simonffy u. 57.) által képviselt (.....) l. r. alperes elleni kártérítés iránti perében a Fővárosi Bíróság 2010. január 21-én kelt 4.P.26.260/2008/8. számú ítélete ellen a felperes által előterjesztett fellebbezés folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

A pártfogó ügyvéd (dr. Strasser Tibor 1136 Budapest, Balzac utca 32.) munkadíját 6.000 (Hatezer) forintban és 1.500 (Egyezeröttszáz) forint áfa összegben, összesen 7.500 (Hétezer-öttszáz) forintban állapítja meg.

Megkeresi a Gazdasági Hivatalt, hogy a pártfogó ügyvéd munkadíját a pártfogó ügyvédnek fizesse ki.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az I. r. alperest 1995. október 24-én, míg a megelőző eljárásban II. r. alperesként perben állt (a továbbiakban II. r. alperes) 1999. április 1-jén jegyezték be a cégjegyzékbe. Az I. r. alperes 2004. április 6-ától felszámolás alatt áll.

A felperes I. r. alperes tagja.

Felperes és az I. r. alperes 2000. október 27. és 2003. szeptember 26. között több alkalommal szövetkezeti üzletrész-adásvételi szerződéseket kötött egymással akként, hogy I. r. alperes a tulajdonában lévő II. r. alperesi szövetkezeti üzletrészeket, illetve 2000. október 27-én saját üzletrészeket adott el felperesnek, akitől az egyidejűleg megkötött második adásvételi szerződéssel az üzletrészeket egy későbbi időpontban esedékes magasabb összegű vételárért az I. r. alperes visszavásárolta.

A szerződések között 2003. augusztus 22-én került megkötésre a 0700949/03 számú, 12.000.000 forint vételi és 14.400.000 forint visszavásárlási értékű szerződés.

A szerződések alapján felperessel szemben fennálló fizetési kötelezettségét I. r. alperes felhívás ellenére nem teljesítette.

Felperes 2003. november 25-én előterjesztett, többször módosított, kiegészített keresetében alpereseket 56.258.000 forint és a keresetben megjelölt részösszegek után különböző időpontoktól a keresetben meghatározott mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni.

Egyebek mellett előadta, az alperesek ugyanazon ügyfélszolgálati irodában folytatták tevékenységüket, a szerződések megkötése során képviselőjükben ugyanaz az ügyintéző járt el. Állította azt is, mindebből következően is az I. r. alperes a II. r. alperesi üzletrészek értékesítése során a II. r. alperes megbízottjaként járt el, s a vagyonnal ténylegesen a II. r. alperes rendelkezett. Ezt támasztja alá az a körülmény is, hogy a 2003. augusztus 22-i ügyletkötés alkalmával „a korábban II. r. alperesnél elhelyezett” 12.000.000 forint összegről szóló pénztárbizonylatot a II. r. alperes, míg az újabb ügyletkötésre tekintettel befizetett 12.000.000 forintról a bevételi pénztárbizonylatot ugyanazon ügyintéző aláírásával az I. r. alperes állította ki, anélkül azonban, hogy ez alkalommal tényleges pénzmozgásra, azaz a 12.000.000 forint ki- illetve befizetésére sor került volna. Mindezt a szerződéses vételárért, illetve a szerződésszegésért alpereseket egyetemlegesen terheli a helytállási kötelezettség.

Alperesek a kereset jogalapját és összegszerűségét is vitatták.

II. r. alperes arra hivatkozott, felperes kizárólag az I. r. alperessel állt szerződéses jogviszonyban, vele szemben követelése nem lehet.

Az elsőfokú bíróság 2006. szeptember 19-én kelt, a Fővárosi Ítéltábla által helybenhagyott 4.P.20.217/2004/36. számú végzésével az I. r. alperes felszámolása megindulását követően keresetfelelemeléssel érvényesített ügyletek (szerződések) - köztük a 2003. augusztus 22-én kelt 0700949/03 számú szerződés - tekintetében a pert I. r. alperessel szemben megszüntette, s az ugyancsak 2006. szeptember 19-én kelt 2006. november 16-án kiegészített 4.P.20.217/2004/36. számú részítéletével I. r. alperest a felperes javára 4.200.000 forint és a késedelmi kamat megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan az I. r. alperessel szemben előterjesztett keresetet továbbá a II. r. alperessel szemben a keresetet elutasította. Az I. r. alperest a felperes pártfogó ügyvédje részére 200.000 forint munkadíj, az állam javára 252.000 forint kereseti részilleték megfizetésére kötelezte. Úgy rendelkezett, a fennmaradó 648.000 forint kereseti illetéket az állam viseli. Továbbá felperest a II. r. alperes javára 800.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte. A részítélet indokolásában az elsőfokú bíróság egyebek mellett rögzítette, I. r. alperessel szemben előterjesztett keresetet a 0700793/02 és a 0700072/03 számú szerződésekre alapított igények tekintetében bírálta el, az üzletrész-adásvételi szerződéseket színleltnek, a leplezett kölcsönszerződéseket pedig jogszabályba ütközőnek és ezért semmisnek találta, erre tekintettel a Ptk. 237. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a szerződéskötés előtt fennállott helyzet visszaállításáról.

A II. r. alperessel szembeni kereseti kérelemre nézve az elsőfokú bíróság kifejtette, a kereset a II. r. alperes kártérítés címén történő marasztalására irányult, a rendelkezésre álló adatok azonban a II. r. alperes kártérítési felelősségének fennálltát nem támasztják alá, ezért II. r. alperessel szemben a kereset elutasításának volt helye.

A felperes fellebbezése folytán Fővárosi Ítéltábla 2008. október 3-án kelt 16.Gf.40.039/2008/7. számú részítéletével az elsőfokú részítélet II. r. alperesre vonatkozó rendelkezését a per főtárgya tekintetében helybenhagyta, a perköltségre vonatkozó rendelkezését részben megváltoztatva a II. r. felperesnek fizetendő perköltség összegét 400.000 forintra leszállította, egyebekben a részítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. Felperest a II. r. alperesnek 100.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte, továbbá úgy rendelkezett, az elbírált rész tekintetében a felperes által le nem rótt 792.000 forint másodfokú eljárási illetéket az állam viseli.

A hatályon kívül helyezett rész tekintetében a felperes által le nem rótt másodfokú eljárási illeték összegét 108.000 forintban, a felperes pártfogó ügyvédjének munkadíját áfával együtt összesen 10.800 forintban állapította meg és megkereste a gazdasági hivatalt a pártfogó ügyvéd munkadíjának kifizetése iránt. Határozatának

indokolásában a II. r. alperessel szembeni kereseti kérelemre nézve egyebek mellett rámutatott, a szerződés a szerződő felek között hoz létre jogviszonyt, kötelmet, a szerződésből eredő igények érvényesítésére kizárólag a szerződő felek jogosultak és csakis egymással szemben, ezért nincs mód arra, hogy a jogosult a szerződés teljesítését vagy a szerződésszegésből eredő kárának megtérítését többlet tényállási elem hiányában a szerződésen kívül álló harmadik személytől követelje. Az üzletrész-adásvételi szerződésekből egyértelműen megállapíthatóan II. r. alperes nem volt alanya a szerződéseknek, így azokból eredően felperessel szemben semmiféle kötelezettség nem terhelte, nem terhelhette. Az I. r. alperes szerződésszegése pedig nem arra vezethető vissza, hogy II. r. alperessel közös irodát tartott fenn és ügyeiket esetenként azonos ügyintéző bonyolította. A II. r. alperes helytállási kötelezettsége ezért sem áll fenn, a II. r. alperessel szembeni keresetet az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el.

Az I. r. alperessel szemben érvényesített igény vonatkozásában a Fővárosi Ítélőtábla tévesnek találta az elsőfokú bíróságnak a szerződések színleltsége, semmissége körében elfoglalt jogi álláspontját, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróság nem bírálta el az adásvételi szerződésekre alapított I. r. alperessel szembeni kereseti kérelmet, ezért e körben elrendelte az elsőfokú eljárás megismétlését.

A részítelet részleges hatályon kívül helyezése folytán megismételt eljárásban felperes az I. r. alperessel szemben változatlanul fenntartotta keresetét, s vételár címén 6.258.600 forint és ebből 6.030.600 forint után 2003. október 28-tól, míg 228.000 forint után 2004. január 21-től a kifizetés napjáig járó késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni. Úgy nyilatkozott továbbá, „nem ért egyet azzal, hogy követelése megfizetéséért II. r. alperes ne lenne köteles helytállni”.

Az elsőfokú bíróság tájékoztatta felperest arról, hogy a jogerős részítelettel a II. r. alperessel szembeni kereset elbírálásra került, ezt követően pedig a 2009. június 18-i tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt 5. sorszámú végzésével az elsőfokú bíróság 30 napos határidővel felhívta felperest a II. r. alperessel szemben a részítelettel el nem bírált esetleges kereseti kérelme előterjesztésére az annak alapjául szolgáló tények és az érvényesíteni kívánt jog megjelölésével.

A felperes 2009. szeptember 9-én jogi képviselője útján beadványt terjesztett elő, amelyben előadta, az elsőfokú részítelet a II. r. alperessel szembeni igényét általánosságban bírálta el, amikor nem találta megállapíthatónak azt, hogy az I. r. alperes valamennyi szerződéses kötelezettségét a II. r. alperes átvállalta volna.

A 2003. augusztus 22-én történt ügyletkötésre utalva állította, a jelzett időpontban azzal a céllal jelent meg az alperesi irodában, hogy a kamatot kivegye és a korábban a II. r. alperessel megkötött ügyletet meghosszabbítsa. Az alperesek együttműködését igazolja, hogy az ügyletkötésre nem a II. r. alperes, hanem az I. r. alperes vonatkozásában került sor, amint azt az alapeljárás során előterjesztett

beadványában részletesen kifejtette a bizonyítékul szolgáló bizonylatok egyidejű csatolása mellett. Úgy vélte, „ezen ügylet vonatkozásában alperesek egyetemleges felelőssége mindenképpen fennáll, amire azonban az indokolásból megállapíthatóan a részítéleti döntés nem terjedt ki.”

Az elsőfokú bíróság 2010. január 21-én kelt 4.P.26.260/2008/8. számú ítéletével I. r. alperest a felperes részére 6.258.000 forint, továbbá 6.030.600 forint után 2003. október 28-tól, 228.000 forint után 2004. január 21-től 2004. december 31-ig évi 11 %, 2005. január 1-től a kifizetés napjáig pedig a késedelemmel érintett naptári félétet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamat megfizetésére kötelezte. A felperes pártfogó ügyvédjének munkadíját 350.000 forintban állapította meg és rendelkezett annak a jogerőre emelkedést követő kifizetéséről. Kötelezte I. r. alperest az államnak 375.500 forint kereseti és 108.000 forint másodfokú eljárási illeték továbbá ugyancsak az államnak 350.000 forint előlegezett pártfogó ügyvédi munkadíj megfizetésére. Ítélete indokolásában egyebek mellett tényként állapította meg, a 0700949/03 számú szerződés megkötését megelőzően a felperes I. r. alperessel megkötött 0700654/00 számú, 2003. augusztus 22-én lejárt üzletrész-adásvételi szerződése megszüntetésre került, ugyanakkor felperes megállapodott II. r. alperessel az üzletrész korábbival megegyező feltételekkel való megvásárlásáról, ezzel egyidejűleg II. r. alperes kifizetett felperesnek 12.061.200 forintot, amelyből 12.000.000 forint a 0700949/03 számú szerződés teljesítéseként I. r. alperesnek került kifizetésre. Miután I. és II. r. alperesek közös helyiségben működtették pénztárukat, a ki- és befizetés során csak 61.200 forint készpénz mozgására került sor.

A továbbiakban az indokolás rögzíti, a megismételt eljárásban a per megszüntetésével nem érintett szerződések esetében felperes az I. r. alperessel szembeni keresetét a korábbival azonos tartalommal tartotta fenn, arra figyelemmel pedig, hogy a perbeli szerződések színleltsége nem volt megállapítható, a Ptk. 198. § (1) bekezdése alapján I. r. alperes a szerződésben vállalt kötelezettségét teljesíteni tartozik. E kötelezettség elmulasztására tekintettel I. r. alperes kereset szerinti marasztalásának volt helye.

Az ítélettel szemben felperes fellebbezet jogi képviselő útján. Annak tartalma szerint az ítélet megváltoztatását, II. r. alperes I. r. alperessel történő egyetemleges marasztalását kérte.

Egyebek mellett előadta, 2003. augusztus 22-én a II. r. alperessel fennálló, korábban már meghosszabbított szerződést kívánta újra meghosszabbítani, sem a szerződés megszüntetése, sem az I. r. alperessel történő szerződéskötés nem állt szándékában és a II. r. alperesnek arra sem adott megbízást, hogy fizessen az I. r. alperes részére 12.000.000 forintot. A II. r. alperes nem úgy járt el, ahogy elvárható lett volna, ezért ezen ügylettel kapcsolatosan az I. r. alperessel egyetemleges tartozik helytállni. Utalt arra is, időközben jogerős ítélet született arról, hogy „a

felszámolás alá került I. r. alperes tartozásáért II. r. alperes saját vagyonával köteles helytállni".

A fellebbezés az alábbiak szerint megalapozatlan.

A Pp. 3. § (2) bekezdése értelmében a bíróság a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van, a bíróság a fél által előadott kérelmeket, jognyilatkozatokat tartalmuk szerint veszi figyelembe.

A Pp. 213. § (1) bekezdése szerint az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre.

A Pp. 215. §-a továbbá kimondja azt is, a döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen illetve az ellenkérelmen; ez a szabály a főkövetelés járulékaival (kamat, költség stb.) is kiterjed.

Az idézett jogszabályi rendelkezésekből következően a bíróság a felek kérelméhez, így a kereseti kérelemhez is kötve van, ítéletével a kereseti kérelmet kell elbírálnia, mégpedig annak tartalma szerint az abban foglalt valamennyi igény tekintetében, illetve a kereseti kérelemmel érintett valamennyi alperes vonatkozásában.

A bíróság ugyanakkor ítéletében nem terjeszkedhet túl a kereseti kérelmen, nem hozhat döntést a keresettel nem érvényesített igény tárgyában, illetve olyan alperessel szemben, akire nézve kereseti kérelem nem került előterjesztésre.

Az adott ügyben a felperes II. r. alperessel szemben azon tényelődásra alapított kereseti igénye, hogy a perbeli ügyletek megkötésére I. és II. r. alperes közös irodájában, azonos ügyintéző közreműködésével került sor és emiatt a felperes úgy vélte, illetve vélhette, hogy I. r. alperes a II. r. alperes képviselőjében járt el, illetve, hogy a szerződéses kötelezettséget „átvállalta” volna és ezért I. r. alperessel egyetemlegesen tartozna helytállni, a jogerős részítélettel már elbírálást nyert, amint arra az elsőfokú bíróság helytállóan rámutatott.

A felperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel továbbá a Fővárosi Ítélet tábla rámutat, a fellebbezésben a felperes által hivatkozott ügylet a II. r. alperes vonatkozásában szintén a megelőző eljárás tárgyát képezte az előadott tényelődás alapján, így a jogerős részítélet ezen ügyletre is kiterjedt.

A felperes ezen túlmenően az újabb eljárásban a II. r. alperessel szemben további, új tényelődást nem tett, új keresetet nem emelt, nem sértett ezért eljárási szabályt és nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor ítéletében a II. r. alperesre nem tért ki, egyetemleges marasztalásáról nem rendelkezett.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a jelen eljárásban még alkalmazandó 7/2002.(III.30.) IM rendelet 1. § (1), (3) és (4) bekezdése, 3. § (2) bekezdése, 5. § (1) bekezdés b) pontja és (2) bekezdése alapján megállapított pártfogó ügyvédi munkadíj viseléséről és a Gazdasági Hivatal megkereséséről a 7/2002.(III.30.) IM rendelet 5. § (3) és (6) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2010. szeptember 24.

. Rózsa Éva s. k.
a tanács elnöke

Dr. Felker László s. k.
előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiss Sándorné
tisztviselő